

35/2022

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
(ΕΙΔΙΚΟΙ) ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 2022**

Ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το Άρθρο 163 του Συντάγματος και το Άρθρο 17 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964, το Ανώτατο Δικαστήριο εκδίδει τους ακόλουθους Διαδικαστικούς Κανονισμούς:

Άρθρο 163 του Συντάγματος	Άρθρο 163 του Συντάγματος
33 του 1964	33 του 1964
35 του 1975	35 του 1975
72 του 1977	72 του 1977
59 του 1981	59 του 1981
3 του 1987	3 του 1987
158 του 1988	158 του 1988
109 του 1991	109 του 1991
132(I) του 2015	132(I) του 2015
145(I) του 2022	145(I) του 2022
163(I) του 2022	163(I) του 2022

(1) Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι Περί της Εκδίκασης Καθυστερημένων Υποθέσεων (Ειδικοί) Διαδικαστικοί Κανονισμοί του 2022.

(2) Οι Κανονισμοί αφορούν σε όλες τις εκκρεμούσες υποθέσεις μεταξύ των ετών 2014 μέχρι και 2018 και στις οποίες δεν έχει κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των Κανονισμών αρχίσει επί της ουσίας η ακροαματική διαδικασία.

(3) Για όλες τις υποθέσεις μεταξύ των πιο πάνω ετών, για τις οποίες δεν έχει κατά τη δημοσίευση των παρόντων Κανονισμών γίνει αίτηση για ορισμό, το Πρωτοκόλλητο θα αποστέλλει άμεσα επιστολή στους διαδίκους ή τους δικηγόρους αυτών, στην τελευταία γνωστοποιηθείσα από αυτούς διεύθυνση, περιλαμβανομένης και ηλεκτρονικής τοιαύτης, εάν υπάρχει, όπως εντός 10 ημερών από την ημερομηνία της επιστολής καταχωριστεί σχετική αίτηση προς ορισμό της υπόθεσης για ακρόαση, σε αντίθετη δε περίπτωση η υπόθεση θα θεωρείται ως εγκαταλειφθείσα και απορριφθείσα, αφού τούτο πιστοποιηθεί από Δικαστή του Δικαστηρίου της επαρχία στην οποία εκκρεμεί η υπόθεση.

Νοείται ότι, επί της ως άνω απορριφθείσας υπόθεσης, θα υπάρχει δικαίωμα καταχώρισης αιτήσεως για επαναφορά, εντός ευλόγου χρόνου, επί τη καταβολή των δημιουργηθέντων εξόδων στην άλλη πλευρά, το δε Δικαστήριο δύναται να την επαναφέρει για καλό λόγο συναρτώμενο κατά περίπτωση προς αντικειμενικά δεδομένα, μη επιτρέποντα την έγκαιρη αίτηση για ορισμό της υπόθεσης για ακρόαση.

(4) Για όλες τις υποθέσεις, μεταξύ των πιο πάνω ετών, για τις οποίες είτε υπάρχει ήδη ορισμένη ημερομηνία έναρξης της ακροαματικής διαδικασίας, είτε θα καταχωριστεί αίτηση προς ορισμό συμφώνως της προηγούμενης παραγράφου, δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η καταχώριση οποιασδήποτε ενδιάμεσης αίτησης, πλην εκείνης κατά την οποία τέτοια αίτηση καταχωρίζεται και αιτιολογείται στη βάση γεγονότων που έχουν αντικειμενικώς προκύψει μετά τη θέσπιση των παρόντων Κανονισμών και τα οποία ενδέχεται να επηρεάζουν ουσιωδώς την πορεία της ακρόασης, καθιστώντας αναγκαία την εισαγωγή της αίτησης για χειρισμό της από το Δικαστήριο.

Οποιοδήποτε άλλο αίτημα που αφορά σε γεγονότα που προηγήθηκαν του ορισμού της υπόθεσης για ακρόαση, θα τίθεται προφορικώς ενώπιον του Δικαστηρίου προς έγκριση ή απόρριψη, αναλόγως της περιπτώσεως.

(5) Η ακροαματική διαδικασία κάθε υπόθεσης θα αρχίζει και θα συνεχίζεται απρόσκοπτα, τον χειρισμό δε της όλης διαδικασίας διεκπεραιώσης της θα έχει το Δικαστήριο, με στόχο την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης και την περίσωση εξόδων.

(6) Προς το σκοπό εφαρμογής των προνοιών της προηγούμενης παραγράφου, το Δικαστήριο θα καταρτίζει κατά την πρώτη ημερομηνία ορισμού της υπόθεσης κατάλογο μαρτύρων από την κάθε πλευρά, στη βάση των θέσεων των διαδίκων, με το Δικαστήριο να έχει τη δυνατότητα

να περιορίζει τον κατάλογο των μαρτύρων έχοντας υπόψη το εύρος της διαφοράς, όπως προκύπτει από την αντίστοιχη δικογραφία.

(7) Το Δικαστήριο θα έχει, περαιτέρω, τη δυνατότητα, αφού λάβει προηγουμένως τις θέσεις των διαδίκων, να ορίζει χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θα γίνεται η εξέταση και αντεξέταση μαρτύρων, αναλόγως της φύσης της υπόθεσης και των εκατέρωθεν ισχυρισμών στη δικογραφία.

(8) Χωρίς επηρεασμό των προνοιών των προηγούμενων παραγράφων (5)-(7), η ακροαματική διαδικασία δύναται να διεξάγεται στη βάση έγγραφης μόνο μαρτυρίας και/ή σε συνδυασμό με προφορική μαρτυρία, ως το Δικαστήριο, ανεξαρτήτως της κλίμακας της υπόθεσης, ήθελε ορίσει προς το σκοπό της ταχύτερης εκδίκασης της υπόθεσης και της περίσωσης εξόδων.

(9) Οποιοδήποτε αίτημα κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας γίνεται προφορικώς ενώπιον του Δικαστηρίου και δίδονται υπ' αυτού οι ανάλογες οδηγίες.

(10) Δεν επιτρέπεται κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας έφεση επί οποιασδήποτε ενδιάμεσης απόφασης ή οδηγίας του Δικαστηρίου, έκαστος διάδικος όμως έχει το δικαίωμα να ενσωματώσει στο εφετήριο επί εφέσεως που ασκείται εναντίον της τελικής απόφασης του Δικαστηρίου οποιαδήποτε ενδιάμεση απόφαση ή οδηγίες του Δικαστηρίου που επηρέασαν την πορεία και τον τρόπο διεξαγωγής της ακρόασης ή το τελικό αποτέλεσμα αυτής.

(11) Οι διατάξεις του «Μέρους 37: Ποικίλες διατάξεις σχετικά με ακροάσεις» των νέων Κανονισμών Πολιτικής Δικονομίας, ενσωματώνονται στους παρόντες Κανονισμούς και θα τυγχάνουν εφαρμογής ως ακολούθως:

37.1 Ερμηνεία

(1)Στο παρόν Μέρος, αναφορά σε ακρόαση περιλαμβάνει και αναφορά σε δίκη.

37.2 Γενικός κανόνας: η ακρόαση είναι δημόσια

(1) Ο γενικός κανόνας είναι ότι η ακρόαση είναι δημόσια. Το κοινό μπορεί να αποκλείεται από το σύνολο ή οποιοδήποτε μέρος της δίκης με απόφαση του δικαστηρίου όταν αυτό είναι προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξης ή της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας ή των δημόσιων θηών ή όταν τα συμφέροντα παιδιών ή η προστασία της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων το απαιτεί ή σε ειδικές περιστάσεις όταν, κατά τη γνώμη του δικαστηρίου, η δημοσιοτητα θα επηρέαζε δυσμενώς τα συμφέροντα της Δικαιοσύνης.

(2) Η απαίτηση δημόσιας ακρόασης δεν απαιτεί από το δικαστήριο την πραγματοποίηση ειδικών διευθετήσεων για την παρουσία κοινού.

(3) Το δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως η ταυτότητα οποιουδήποτε διαδίκου ή μάρτυρα μη αποκαλυψθεί αν κρίνει ότι η μη αποκάλυψη είναι απαραίτητη προκειμένου να προστατευθούν τα συμφέροντα του διαδίκου ή μάρτυρα.

37.3 Παράλειψη προσέλευσης στη δίκη

(1) Το δικαστήριο δύναται να προχωρήσει σε δίκη στην απουσία διαδίκου, αλλά:

(α) αν δεν παραστεί στη δίκη κανένας διάδικος, δύναται να διαγράψει το σύνολο της δικαστικής διαδικασίας·

(β) αν δεν παραστεί ο ενάγων, δύναται να διαγράψει την απαίτηση και οποιαδήποτε υπεράσπιση σε ανταπαίτηση· και

(γ) αν δεν παραστεί ο εναγόμενος, δύναται να διαγράψει την υπεράσπιση ή ανταπαίτηση (ή και τα δύο).

(2) Όταν το δικαστήριο διαγράψει δικαστική διαδικασία ή οποιοδήποτε μέρος αυτής δυνάμει του παρόντος κανονισμού, δύναται στη συνέχεια να επαναφέρει τη δικαστική διαδικασία ή το μέρος αυτής.

(3) Όταν ο διάδικος δεν παρίσταται και το δικαστήριο εκδίδει απόφαση ή διάταγμα εναντίον του, ο διάδικος ο οποίος παρέλειψε να παραστεί δύναται να αιτηθεί τον παραμερισμό της απόφασης ή του διατάγματος.

(4) Αίτηση δυνάμει της παραγράφου (2) ή της παραγράφου (3) υποστηρίζεται από μαρτυρία.

(5) Όταν υποβάλλεται αίτηση δυνάμει της παραγράφου (2) ή (3) από διάδικο ο οποίος παρέλειψε να παραστεί στη δίκη, το δικαστήριο δύναται να εγκρίνει την αίτηση μόνο αν ο διάδικος:

(α) ενήργησε εγκαίρως όταν πληροφορήθηκε ότι το δικαστήριο είχε ασκήσει την εξουσία διαγραφής ή έκδοσης απόφασης ή διατάγματος εναντίον του·

(β) είχε καλό λόγο να μην παραστεί στη δίκη· και

(γ) έχει εύλογη προοπτική επιτυχίας κατά τη δίκη.

37.4 Δέσμες εγγράφων για την ακρόαση

(1) Εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά, ο ενάγων καταχωρίζει δέσμη εγγράφων για την ακρόαση, η οποία περιέχει έγγραφα τα οποία απαιτούνται από οποιοδήποτε δικαστικό διάταγμα.

(2) Ο ενάγων καταχωρίζει τη δέσμη εγγράφων για την ακρόαση όχι περισσότερο από 7 ημέρες και όχι λιγότερο από 3 ημέρες πριν από την έναρξη της δίκης.

37.5 Σειρά παρουσίασης κατά τη δίκη

(1) Κατά την δίκη, ο διάδικος που ξεκινά και η σειρά των αγορεύσεων θα είναι ως ορίζεται από οποιοδήποτε καθορισθέν χρονοδιάγραμμα ή ως οι οδηγίες του δικαστηρίου. Όπου δεν έχει καθοριστεί χρονοδιάγραμμα, ούτε έχουν διοθεί οδηγίες από το δικαστήριο, η σειρά παρουσίασης θα έχει ως εξής:

(α) Οι διάδικοι προβαίνουν σε σύντομες, εισαγωγικές αγορεύσεις αρχίζοντας από τον ενάγοντα και ακολουθεί ο εναγόμενος και οι άλλοι διάδικοι, συνήθως με αυτή τη σειρά·

(β) στη συνέχεια οι διάδικοι παρουσιάζουν τους μάρτυρές τους αρχίζοντας με τον ενάγοντα και ακολουθεί ο εναγόμενος και οι άλλοι διάδικοι, συνήθως με αυτή τη σειρά·

(γ) με την ολοκλήρωση της μαρτυρίας, οι διάδικοι προβαίνουν σε τελικές αγορεύσεις αρχίζοντας με τον ενάγοντα και ακολουθεί ο εναγόμενος και οι άλλοι διάδικοι, συνήθως με αυτή τη σειρά·

(δ) Ο ενάγων συνήθως έχει δικαίωμα σύντομης απάντησης επί των τελικών αγορεύσεων.

(2) Όταν υπάρχουν δύο ή περισσότεροι διάδικοι οι οποίοι εκπροσωπούνται ξεχωριστά, η σειρά παρουσίασης θα είναι ως διατάξει το δικαστήριο.

(3) Ανεξαρτήτως των προνοιών των κανονισμών 37.5(1) και (2) και του κανονισμού 30.5, το δικαστήριο θα έχει, καθ' όλο τον χρόνο, πλήρη έλεγχο της διεξαγωγής της δίκης και του χρονοδιαγράμματος και δύναται κατά ή πριν τη δίκη να δώσει οδηγίες για το χρονοδιάγραμμα και τη διεξαγωγή της δίκης ως κρίνει κατάλληλο ή να διαφοροποιήσει οποιαδήποτε διαταγή ή οδηγίες έχουν διοθεί αναφορικά με τα πιο πάνω.

(4) Οι κανονισμοί 35.7(1)-(3) εφαρμόζονται συνήθως σε όλα τα είδη ακροάσεων με κατάλληλες τροποποιήσεις.

(5) Άνευ βλάβης των προνοιών του κανονισμού 37.5(3), το δικαστήριο σε συνεννόηση με τους διάδικους επιδιώκει να καθορίσει το χρονοδιάγραμμα της δίκης πριν την έναρξη της. Παράδειγμα χρονοδιαγράμματος της δίκης παρατίθεται στο Έντυπο αρ.61.

37.6 Συνεδρίες δικαστηρίου

(1) Όταν το δικαστήριο ορίζει ημερομηνία ή ημερομηνίες για ακρόαση, εκτός αν είναι ανέφικτο, δίδει οδηγίες όπως οι ημερομηνίες της ακρόασης είναι διαδοχικές.

37.7 Ποικίλες διατάξεις

(1) Κάθε έγγραφο ή άλλο τεκμήριο το οποίο κατατίθεται ως μαρτυρία και αποδεικνύεται κατά τη δίκη σημειώνεται από δικαστή ή δικαστικό λειτουργό όταν αυτό κατατίθεται και η ένδειξη η οποία τοποθετείται σε αυτό σημειώνεται στα πρακτικά του δικαστηρίου. Σε περίπτωση εγγράφου, αυτό τοποθετείται στη δέσμη εγγράφων.

(2) Τα τεκμήρια παραμένουν υπό τη φύλαξη του δικαστηρίου και δεν δίδονται εκτός δικαστηρίου παρά μόνο με άδεια δικαστή.

(3) Όταν δικαστής ο οποίος εκφωνεί απόφαση κάνει χρήση σημειώσεων ή αναγιγνώσκει γραπτή απόφαση, οι σημειώσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται ή η απόφαση η οποία αναγιγνώσκεται παραδίδεται αμέσως στον Πρωτοκόλλητή για καταχώριση.

(4) Ο δικαστής σημειώνει τον χρόνο κατά τον οποίο μια ακρόαση ή δίκη αρχίζει και ολοκληρώνεται καθώς και τον πραγματικό χρόνο οποίος αφιερώνεται σε αυτή κάθε μέρα κατά την οποία λαμβάνει χώρα, για σκοπούς υπολογισμού των εξόδων.

Εκδόθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο στις 16 Νοεμβρίου, 2022 και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Α. ΛΙΑΤΣΟΣ

Πρόεδρος Ανωτάτου Δικαστηρίου

K. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ)	
Γ. Ν. ΓΙΑΣΕΜΗΣ)	
Τ. Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ)	
Τ. ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ)	
Χ. ΜΑΛΑΧΤΟΣ)	Δικαστές Ανωτάτου Δικαστηρίου
Δ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ)	
Λ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ – ΑΝΔΡΕΟΥ)	
I. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ)	
Ν. ΣΑΝΤΗΣ)	
Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ - ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ)	

**Έντυπο Αρ. 61 Δείγμα Χρονοδιαγράμματος Ακρόασης
(Συνήθης Διαδικασία)**

Μέρος 37 Κανονισμός 5(5)

Στο Επαρχιακό Δικαστήριο της
Κλίμακα Απαίτησης:
Κάτω των €10,000/Άνω των €10,000¹
Αρ. Απαίτησης
Ενάγων (-οντες)
Εναγόμενος (-μενοι)

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΚΡΟΑΣΗΣ

Διάρκεια της Ακρόασης	[3 ημέρες]
------------------------------	------------

Αρ.	Συμβάν	Ημέρα/Ωρα/Διάρκεια²
	Προφορικές Εισαγωγικές Αγορεύσεις	Ημέρα 1, 8:00 π.μ. - 10:00 π.μ. (1 ώρα για κάθε διάδικο)
	Μάρτυρες του Ενάγοντα	Ημέρα 1, 10:15 π.μ. - 1:15 μ.μ. κ. ΧΨ, κα ΑΒ
	Μάρτυρες του Εναγόμενου	Ημέρα 2, 8:00 π.μ. - 12:30 μ.μ. κ. ZZ, κα ΓΔ, κ. ΕΦ
	Προφορικές Τελικές Αγορεύσεις	Ημέρα 3, 10:00 π.μ. – 12:00 μ. (1 ώρα για κάθε διάδικο)

¹ Διαγράψετε κατά περίπτωση.

² Θεωρώντας εργάσιμη ημέρα από τις 7:30 π.μ. έως τις 14:30 π.μ. Θα περιλαμβάνονται τακτικά διαλείμματα.